

Complexnummer: 511118

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Berg

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

511119, 511120

Woonplaats

Bloemendaal

Gemeente

Bloemendaal

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Rijperweg 15, 2061 BG te Bloemendaal

Complexomschrijving

Inleiding

Complex "De Berg", bestaande uit een VILLA, genaamd "De Berg", met voormalig KOETSHUIS annex stal, in 1896 gebouwd door de architecten Roog en Van den Ban uit Haarlem voor M.J.L. Schram. Het genoemde koetshuis annex stal staat ten noordwesten van de villa. Het complex is gesitueerd in het oudste villapark van Bloemendaal, Het Bloemendaalsche Park, aangelegd vanaf 1883. N.B. In 1910 zijn aan de villa enkele wijzigingen aangebracht door architect S.P. Rijnierse. De bijkeuken aan de westzijde, de entree aan de noordzijde en de kamer in de noord-oosthoek werden door hem vergroot. In 1925 werd voor het voormalige koetshuis, toen garage, een overdekte wachtplaats gebouwd. In 1964 is de bijkeuken van de villa nogmaals uitgebreid en voorzien van een balkon. Tevens werden in dat jaar aan de west- en zuidgevel dakkapellen geplaatst. Bovengenoemde wijzigingen hebben evenwel de monumentale waarde van het complex niet geschaad.

Waardering

Het complex "De Berg", bestaande uit villa met voormalig koetshuis (annex stal) is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van de oudste categorie villa's, namelijk een schilderachtig type met eclectische stijlelementen, welke aan het eind van de 19de eeuw in villaparken werd gebouwd; vanwege de gave hoofvorm, de vrijwel gave detaillering en het toegepaste materiaal; vanwege de bewaard gebleven samenhang tussen villa en koetshuis. Het complex van villa met koetshuis heeft situationele en ensemblewaarde als beeldbepalend onderdeel van het oudste villapark van Zuid-Kennemerland, Het Bloemendaalsche Park, een villapark waarvan bovendien de aanleg en structuur gaaf bewaard gebleven zijn.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511119

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	03 november 1998
Kadaster deel/nr	82635/16

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Bloemendaal	Bloemendaal	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Bloemendaal	Bloemendaalsche Park

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Bloemendaal	A			6370

Omschrijving**

Inleiding

De VILLA, hoofdonderdeel van het complex "De Berg", behoort tot de oudste categorie villa's die vanaf het eind van de 19de eeuw in villaparken werd gebouwd, en wel in schilderachtige, eclectische bouwstijl. In tegenstelling tot de meeste voorbeelden van dit villatype is bij bovengenoemde villa evenwel geen rustieke detaillering toegepast, maar hebben de architecten de voorkeur gegeven aan elementen ontleend aan de Hollandse Renaissance, zoals de hoog opgaande trapgevels.

Zoals bij dit villatype gebruikelijk was, is het pand naar Engels voorbeeld gebouwd op een onregelmatige plattegrond waarin verschillende vertrekken voor verschillende functies zijn onderscheiden en gegroepeerd rondom een grote hal. De woonvertrekken zijn daarbij op het zuiden gericht, entree en dienstvertrekken op het noorden.

Omschrijving

De villa bestaat uit twee elkaar in een L-vorm snijdende bouwvolumen van twee bouwlagen, onder elkaar haaks kruisende zadeldaken, bedekt met rood geglazuurde kruispannen. Op het snijpunt van de daken rijst een toren op onder tentdak, bekroond door een lantaarn. Het achterste deel van het huis (noord) wordt gevormd door een plat afgedekt bouwvolume, eveneens van twee bouwlagen. Langs de lange zijden van de zadeldaken en langs het platte dak aan de achterzijde is een goot op klossen aangebracht.

Het pand is opgetrokken uit baksteen, witgepleisterd met uitzondering van de plinten van grijze baksteen in staand verband. Oorspronkelijk waren ook de ontlastingsbogen boven de vensters, evenals de cordonlijsten en de driehoekige versieringen onder de gootlijst ongepleisterd. De omlijsting en de treden van de trapgevels zijn grijs gecementeerd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het merendeel van de deuren en vensters heeft bovenramen met glas-in-lood en een met houtsnijwerk versierde bovendorpel. Helaas zijn bij de meeste deuren en vensters de oorspronkelijke luiken ter weerszijden van de onderramen, zoals te zien op de bijgevoegde ontwerptekening, verdwenen.

De zuidgevel is naar de weg gekeerd en heeft links een gedeelte dat naar voren springt, afgesloten door een trapgevel met op de begane grond een zeshoekige erker met vijf vensters, bekroond door drie schuine dakvlakken met rood geglazuurde tuiles-du-nord en, iets teruggelegen, een overdekt balkon met houten, balustervormige stijlen die aan de onderzijde door een houten balustrade met elkaar verbonden worden. Op het balkon opent een dubbele openslaande deur met een venster aan weerszijden daarvan. Het balkon wordt afgedekt door een afgeknot schilddak met rood geglazuurde tuiles-du-nord, waarop een kleiner balkon is aangebracht (oorspronkelijk van hout) voor de openslaande deuren van de zolderverdieping.

Het gevelvlak is vanaf de zoldervloer breder dan het onderliggende gedeelte. De uitkraging wordt gemarkeerd door een hoeksteen, grijs gecementeerd evenals de treden en de omlijsting van de trapgevel.

Het rechter deel van de zuidgevel heeft op de begane grond een serre met drie vensters aan de zuidzijde, één venster aan de oostkant en schuingeplaatst op de zuidoosthoek, een deur. Deur en vensters hebben bovenlichten met glas-in-lood. De houten stijlen van deur en vensters zijn verder naar boven doorgetrokken en geprofileerd en omvatten panelen met tile-hanging, dat wil zeggen naar Engels voorbeeld, elkaar overlappende rijen daktegels die aan de onderzijde zijn afgerond.

Het dak van de serre fungeert als balkon voor de verdieping, voorzien van een houten balustrade, gelijkvormig aan die van het balkon boven de erker in het linker deel van de zuidgevel. Op het balkon openen: een openslaande deur in de zuidgevel en een klein raam in de oostgevel van het linker naar voren springend gedeelte.

Aan de oostzijde bevindt zich voorts een trapgevel, gelijkvormig aan de trapgevel aan de zuidzijde, met op de begane grond twee deuren naast elkaar en op de verdiepingen twee ramen boven elkaar. Voor dit gedeelte is op de begane grond een overdekt terras aangebracht, waarschijnlijk ten tijde van de uitbouw van de kamer in de noordoost hoek in 1910. Dit gewijzigde bouwvolume heeft aan de oostzijde op de begane grond twee ramen en op de verdieping één raam. Aan de zuidzijde bezit deze uitbouw op de begane grond een dubbele deur, die opent op het terras, en op de verdieping een raam.

De noordgevel bevat in het midden een uitgebouwd ingangsportaal met een deur en een smal venster ter weerszijden daarvan. Het portaal is afgedekt door een schilddak, bedekt met zink en voorzien van een omlopende gootlijst op klossen. Hierboven bevindt zich een groot venster, ter verlichting van het achterliggende trappenhuis, onderverdeeld in negen ramen met glas-in-lood, waarvan de bovenste drie aan de bovenzijde segmentvormig zijn afgesloten. Links van dit raam is een vierhoekig uitgebouwd erker aangebracht, rustend op twee houten consoles. De erker is plat afgedekt en voorzien van eenzelfde omlopende daklijst als bij het ingangsportaal is toegepast. In het rechter teruggelegen geveldeel zijn op de begane grond aangebracht: een schuifraam en rechts daarvan twee kleine ramen; een gelijkvormig klein raam bevindt zich, boven het schuifraam, op de verdieping. De ramen op de begane grond zijn voorzien van traliewerk.

Achter en boven het laatst beschreven, plat afgedekte bouwblok rijst het L-vormige bouwvolume hoger op. Dit gedeelte heeft in de noordgevel, volgens de bouwtekening, onder de torenaanzet een groot en een klein raam.

De toren is gebouwd op een vrijwel vierkante plattegrond, met in het deel dat boven de daknok uitkomt aan elke zijde twee smalle,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

staande ramen met oorspronkelijk tile-hanging aan weerszijden, welke later door mastiek is vervangen. De toren heeft een tentdak met overstek op consoles. Dit dak wordt bekroond door een lantaarn, welke eveneens door een klein tentdak is afgedekt.

Aan de westzijde bevindt zich links het in 1910 over twee bouwlagen uitgebreide gedeelte met deur op de begane grond, dat in 1964 verder naar het zuiden is uitgebouwd en ter hoogte van de verdieping plat afgedekt. Hierboven en uiterst rechts in de westgevel, op de begane grond, bevinden zich nog de oorspronkelijke schuiframen.

Waardering

De villa is van algemeen belang als historisch-functioneel hoofdonderdeel van het complex "De Berg" (zie complexwaardering), in casu als representatief voorbeeld van de oudste categorie villa's, namelijk een schilderachtig type met eclectische stijlkenmerken, welke aan het eind van de 19de eeuw in villaparken werd gebouwd. De villa is tevens van belang vanwege de gave hoofdvorm, vrijwel gave detaillering en het toegepaste materiaal.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 511120

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 november 1998
Kadaster deel/nr 82634/79

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Bloemendaal Bloemendaal Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Bloemendaal Bloemendaalsche Park

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Bloemendaal A 6370

Omschrijving**

Inleiding

KOETSHUIS met stal, onderdeel van het complex "De Berg", dat later als garage en schuur in gebruik is genomen.

Omschrijving

Dit pand is gesitueerd ten noordoosten van de villa en bevat links op rechthoekige plattegrond de voormalige stal met hooizolder, afgedekt door een zadeldak met overstek en windveren, en rechts op vrijwel vierkante plattegrond het voormalige koetshuis onder zadeldak dat lager opgaat dan dat van de stal en waarvan de nok loodrecht staat op de nok van de stal. De daken zijn bedekt met rode kruispannen. De voormalige stal is opgetrokken uit witgepleisterde baksteen met zwart geverfde plint, en heeft in de oostgevel een tweedelig openslaand raam op de begane grond en recht daarboven een dubbele deur met glas, waarin zich vroeger een dichte deur bevond. De huidige deur opent op een later aangebracht balkon met een trap naar beneden. De zuidgevel van de stal is op de begane grond voorzien van een deur en op de verdieping van een driedelig raam. De westgevel heeft een kruisvormig raam in de geveltop. Het gedeelte van het voormalige koetshuis is opgetrokken uit houten delen en is aan de oostzijde voorzien van een dubbele deur die later is vergroot toen het koetshuis als garage in gebruik werd genomen.

Waardering

Het koetshuis is van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het complex "De Berg" (zie complexwaardering).

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz. Koetshuis(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument